

Social- og Ældreministeriet
Att.:
Louise Skovgaard Petersen
Lone Larsen

SAND
De hjemløses landsorganisation

Sundholmsvej 34, st.
2300 København S

Tlf. 8993 7060
CVR. 2926 2403

sand@sandudvalg.dk
www.sandudvalg.dk

København 13. august 2021

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

SAND ønsker med høringssvaret at sætte fokus på de problematikker, der omfatter hjemløse og udsatte, når de opholder sig på et tilbud omfattet af socialtilsynets godkendelse. Det er problematikker, som er væsentlige i forhold til borgernes generelle retssikkerhed og som vil kunne gøre, at flere hjemløse, fx på forsorghjem, ikke bliver smidt på gaden igen. Det er SANDs helt grundlæggende holdning, at ingen mennesker skal være tvunget til at leve på gaden.

Til godkendelse af tilbud - ny § 5 stk. 2:

Når godkendelse af tilbuddene skal ske, fremgår det af denne paragraf, hvilke fem faktorer, der som minimum skal opfylde betingelserne.

SAND undrer sig over hvorfor der som et minimum ikke skal godkendes, at tilbuddene kan bevise, at de har de fornødne opdaterede juridiske kompetencer hos personalet, samt fx fremvise arbejdsgange/planer, der sandsynliggør, at de overholder borgernes mulighed for rent faktisk at kunne klage og benytte sig af de rettigheder, som er væsentlige for borgeren, fx opsættende virkning, aktindsigtsreglerne og almindelig vejledningspligt. Der er utroligt meget fokus på den individuelle retssikkerhed på nuværende tidspunkt, hvilket giver en unik mulighed for også at forpligte tilbuddene på det store juridiske område, de opererer under, som en del af den offentlige forvaltning. Hvis ikke man sikrer, at tilbuddene reelt gør sig overvejelser og tiltag for at følge borgernes rettigheder, bliver de overtrådt af interne husregler, hvor borgerne bliver smidt ud uden reelt at kunne udnytte de rettigheder vedkommende har.

En sådan kompetence kunne godt ligge hos socialtilsynet, da det er grundlæggende regler, der er lavet for at sikre borgernes rettigheder og det er tilbuddene, der effektuerer lovgivningen i praksis, uden, på nuværende

tidspunkt, at skele til de regler der giver borgeren en grundlæggende såvel som udvidet rettighed.

I praksis opleves det at tilbuddenes egne husordner/regler ” tilsidesætter den individuelle retssikkerhed, som borgeren har, da alle ind- og ud-visiteringer af botilbud skal foretages konkret og individuelt, herunder, at borgeren kan klage og anmode om opsættende virkning. Det er tilbuddets pligt at oplyse om det, men det sker sjældent, da de ansatte ikke kender lovgivningen.

Det kan samtidig tilføjes, at det også ses som et generelt problem at de kontrakter tilbuddene indgår med kommunerne, ikke tager stilling til den lovgivning, der omhandler borgerens retssikkerhed. Dette er et stort problem, hvis et tilbud, der tidligere har vurderet, at de kunne tage sig af en borger, som overtræder en regel fra deres husorden, bliver smidt ud, uden mulighed for fx at klage og anmode om opsættende virkning, fordi der ikke i den kontrakt indgået med kommunen, er nævnt at botilbuddet skal følge lovgivningen på det specialiserede voksenområde så den forpligtelse, der allerede ligger i gældende lovgivning for den offentlige ansatte, også bliver synliggjort i godkendelsen af tilbuddet .

For at komme sådanne fejl/omgåelse af lovgivningen til livs, vil en godkendelse af tilbuddets interne arbejds gange/planer og kontrakter med tredjemand i forbindelse med overholdelse af borgerens individuelle retssikkerhed, være et vigtigt skridt mod bedre retssikkerhed for den enkelte.

Set fra SANDs perspektiv, bør det ikke kun være de fysiske rammer og indhold, der vurderes som et minimum for en godkendelse. Der bør også indeholdes rammer for overholdelse af borgerens retssikkerhed, da det er dem tilbuddet er oprettet til.

Til whistleblowerordningen - § 11

SAND oplever, at der ikke er nogen information omkring muligheden for at rette henvendelse til tilsynet på en del af tilbuddene. Oplysningerne bliver først tilgængelige, når borgeren spørger efter dem og ud fra bestemmelsens ordlyd og den generelle vejledningspligt, må det antages at det ikke er formålet med sådan en oplysningspligt. SAND efterspørger derfor konkrete måder, som tilbuddene skal oplyse borgerne på, fx ved fysisk opslag ved indgangen, så alle kan se det.

Andre bemærkninger

Man bør sikre, at kommunerne ikke kan trække penge ud af stedet og bruge det til et andet formål end de et bevilget til. F.eks. har Københavns Kommune trukket efterforsorgen ud af Gl. Køge landevej og brugt dem til at finansiere §85 støtte. Dvs. de har både taget penge fra en boform til en arbejdsopgave, kun boformen må varetage og brugt den til en ydelse som slet ikke kan bevilges som efterforsorg, og de har frataget forstanderen visitationskompetencen ift. ydelsen ”efterforsorg”. En klart ulovlig handling,

som retteligt bør politianmeldes. I dag er der ingen, der tager sig af den slags ulovligheder. I fremtiden bør tilsynet opdage og sanktionere sådanne forhold.

På et tilbud er det rigtig vigtigt med brugerindflydelse. Det bør sikres fx ved tilsyn, om brugerne reelt har mulighed for indflydelse på de ting, der vedrører dagligdagen på tilbuddet. Og hvis der ikke er lavet sådanne tiltag, eller hvis tiltagene ikke virker i praksis, bør det kunne pålægges tilbuddene at lave tiltag, der understøtter brugernes mulighed for at deltage i beslutningsprocesserne.

Med venlig hilsen

Sara Thormar
Juridisk specialkonsulent, SAND